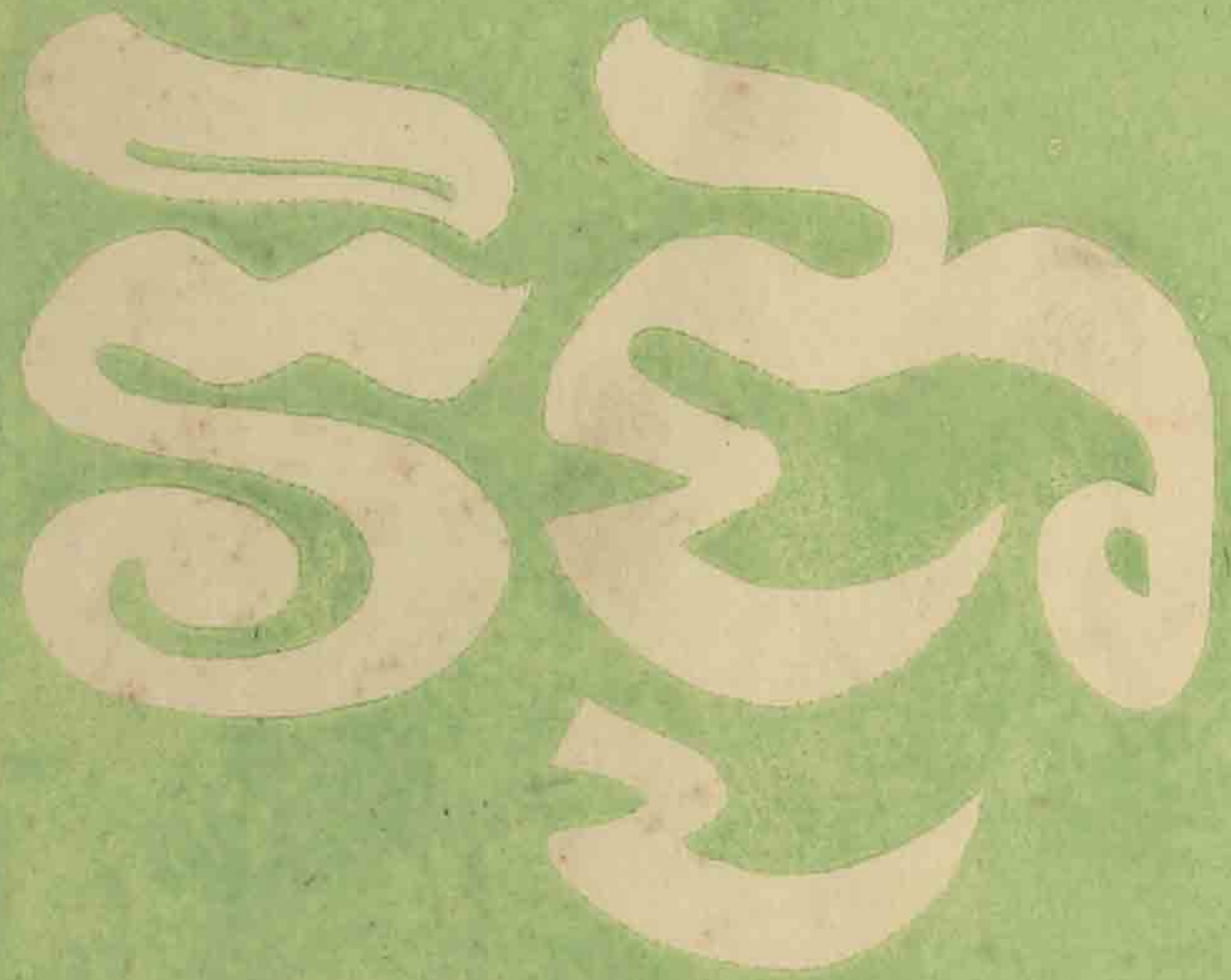

ក. ២០៣

លេខ ៤

១០០០ ១

ទស្សនាវដ្តីចេញវាល់ខែ

២

203

៩១ មករា ឆ្នាំ ១៩៨៧

សុខាភិបាលក្រុងភ្នំពេញ
សុខាភិបាលក្រុងភ្នំពេញ

Vertical text on the right side of the page, likely bleed-through from the reverse side. The characters are difficult to decipher due to fading and the texture of the paper.

Vertical text on the far right edge of the page, also likely bleed-through from the reverse side. The characters are very faint and illegible.

Handwritten text at the top of the page, possibly a date or reference number.

ឆ្នាំ ២០១៥

លេខ ៤

ខែមករា

១៩៥៧

Handwritten signature or stamp.

អ. សុខាណ្ណ

នៃសមាគមសាមគ្គីសិស្សហាស់និងមិត្តសិស្សចាស់

នៃអនុវិទ្យាល័យ និង វិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ

Table with multiple columns and rows, possibly a ledger or record book.

ទីសំណាក់ការ លេខ ១៣០ វិថីយ៉ាស៊ូ ភ្នំពេញ

មាតិកា

ទំព័រ

វិចារណកថា..... ១

អក្សរសាស្ត្រ- បញ្ញាភាសាជាតិ..... ៦

ការត្រួតការរបស់សេដ្ឋកិច្ចយើង..... ១៣

ប្រវត្តិសាស្ត្រ- ពង្សាវតារព្រះជីកស៊ុយអេ..... ១៤

អនាម័យ - គ្រឿងបរិភោគ..... ២២

យុវជនខ្មែរនឹងលោកជូអេនឡាយ..... ៣៤

រឿងតំសាត្ត..... ៣៨

ដំណឹងផ្សេងៗ..... ៤៥

ជម្លៃជារី

ក្នុងប្រទេស

១ក្បាល	១ខែ	១ឆ្នាំ
១០៧	៥០៧	១០០៧

ក្រៅប្រទេស

១ក្បាល	៦ខែ	១ឆ្នាំ
១៣៧	៦០៧	១២០៧

សូមធ្វើអាណត្តិទៅលោក សុភក្ក-កិល លេខ១៣០ វិថីព្រះភ្នំពេញ

ឯកសារសំខាន់

- ១ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ២ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច
- ៣ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ
- ៤ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ៥ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ៧ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ៨ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

តារាងទិន្នន័យ

តារាងទិន្នន័យ

១៩៩០	១៩៩៥	២០០០
១០០	១០៥	១១០

តារាងទិន្នន័យ

១៩៩០	១៩៩៥	២០០០
១០០	១០៥	១១០

ឯកសារយោង: ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ របស់កម្ពុជា

វិចារណកថា

គណកម្មាធិការនាយកនៃសមាគម សូមអភ័យទោសដល់សមាជិកនឹង
មិត្តអ្នកអានទាំងឡាយ នូវការខកខានពុំបានចេញទស្សនាវដ្តី ក្នុងខែធម្មន
នឹងយឺតយូរក្នុងខែមករា នេះ ។

សមាគមយើងបានប្តេជ្ញាថា នឹងចេញទស្សនាវដ្តីជូនអស់លោកសមា-
ជិក មិត្តអ្នកអានឲ្យបានរាល់ខែ ដូច្នេះការអាក់ខាននេះ ជាគុណវិបត្តិមួយ
ដែលគួរតែយើងជួយពិចារណា ហើយជួយដោះស្រាយ ។

ក្នុងរឿងចេញទស្សនាវដ្តីនេះ គណកម្មាធិការនាយកបានសម្រេចដូច
តទៅ :

- ១ - ចេញទស្សនាវដ្តីមួយរៀងរាល់ខែ,
- ២ - សមាគមជួយសោហ៊ុយ បោះពុម្ពក្នុងមួយលេខ៥០០រៀល បើចេញ
ទៅហើយខាត,
- ៣ - បើខាតក្នុងមួយលើកលើសពី៥០០រៀលទៅ សមាគមនឹងឈប់
ចេញ ។

ដូចអស់លោកទាំងឡាយ ប្រាប់ស្រាប់ហើយ សមាគមយើងនេះក៏ត្រូវ
 ឡើងមិនមែនសំរាប់តែធ្វើការមួយមុខទេ នៅមានគោលបំណងច្រើនទៅ
 ទៀត ។ ដូច្នោះការពលកម្មដែលសមាគមហ៊ានធ្វើ គឺចេញប្រាក់ ៥០០
 រៀលទៀតក្នុងមួយខែ ។ ឃើញថាច្រើនណាស់ទៅហើយ ។

លំអកដល់សត្វថ្ងៃនេះ ទស្សនាវដ្តីវិជ្ជា បានចេញប្តូរលេខហើយ គឺត
 ទាំងលេខនេះ ។ ក្នុងការចេញទស្សនាវដ្តីនេះ យើងខ្ញុំជាគណកម្មាធិការ
 នាយកបានជួបប្រទះនឹងឧបសគ្គជាច្រើន ។ ឧបសគ្គដែលសំខាន់ជាងគេគឺ:

- ១ - អំពាអត្ថបទ
- ២ - អំពាការចាត់ចែងលក់

១- អំពាអត្ថបទ - ក្នុងការស្វែងរកអត្ថបទដ៏មានខ្លឹមសារ ជាការ
 ពិបាកណាស់ ។ តាំងពីទស្សនាវដ្តីនេះចេញមក ពុំសូវមានសមាជិកណា
 អើរតែក្នុងរឿងនេះទេ គឺថាសមាជិកពុំសូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអប់រំទេទៅ។
 បើតាមយើងសង្កេតទៅ ឃើញថាការពុំសូវអើរតែនេះមកតែពីបរិយាកាស
 នយោបាយស្រុកយើងសត្វថ្ងៃ ។ បំផុតនៅបច្ចុប្បន្នកាលនេះ ក្នុងដំណើរ
 ពង្រឹងឯករាជ្យស្រុកយើងប្រទះនូវឧបសគ្គគ្រប់យ៉ាង ។ សម្រាប់កុំពុំរកគ្រប់
 មធ្យោបាយបំបាត់នូវឯករាជ្យ អធិបតេយ្យភាពយើង ។ ហេតុនេះយើងគ្រប់

ប្រតិបត្តិការខ្យល់ ប្រតិបត្តិការជួយដោះ ជួយពង្រឹងឯករាជ្យយើង ព្រោះយើងទាំងអស់គ្នាធ្វើជាកំហុស បើគ្មានឯករាជ្យទេ ក៏គ្មានវប្បធម៌ដែរ ។

តែក្នុងការខ្យល់របស់យើង ៗ ក៏មិនប្រតិបត្តិការកសាងដែរ គឺកសាងគ្រប់ផ្នែក ពិសេសក្នុងនាទីនេះ យើងជួយបរមកសាងវប្បធម៌យើងឲ្យបានល្អតលាស់ឡើង ដោយយើងដឹងច្បាស់ថា បើយើងបានឯករាជ្យទេ គ្មានការកសាងផ្នែកដទៃ ៗ ទេ ឯករាជ្យយើងក៏មិនរឹងប៉ឹងដែរ ។

២- អំពីការចាត់ចែងលក់ - ក្នុងការនេះ យើងគង់ជ្រាប

ហើយថា សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការនាយកមិនមែនវាស់ដោយសារសមាគមទេ ។ សមាជិកម្នាក់ៗ មានបរិយោជន៍ ៗ ហើយមកធ្វើការឲ្យសមាគមនេះតាមលទ្ធភាពទំនេរទៅ ។ ដូច្នោះឃើញថា ដល់បានទស្សនាវដ្តីហើយ បញ្ហាមួយគឺការចាត់ចែងលក់ ។ របៀបមួយមកឃើញស្រួលបន្តិច គឺជាកំលាំងតាមចំណាការដែលមាននៅគ្រប់ទីកន្លែង ។ តែបើធ្វើយ៉ាងនេះទៅឃើញថាពិបាក ។ ពិបាកមកពីទស្សនាវដ្តីចេញពលវិទ្យាមិនអាចចាំបានយូរ ដូចប្រលោមលោកដែលគេចេញតែមួយផងរហូតទៅ ។ មានវិធានការណ៍មួយទៀត គឺដើរលក់ តែវិធានការណ៍នេះ ពិបាកនឹងសម្រួលតាមបរិយោជន៍ ម្នាក់ៗណាស់ ។ នៅមានវិធានការណ៍

តែម្យ៉ាងទេ គឺរកអ្នកជាវឲ្យបានច្រើន ។

នេះជាឧបសគ្គខ្លះដែលមានមក ។ ក្នុងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការ

ចាយវាយច្រព្យសមាគម គណៈកម្មាធិការនាយកក៏បានផ្អាកមួយលេខ ដើម្បី

នឹងពិនិត្យដំណើរការរបស់ទស្សនាវដ្តី ។ ក្នុងការពិនិត្យនេះយើងបានឃើញ

គុណសម្បត្តិដូចតទៅ :

១- ទស្សនាវដ្តីដែលចេញមួយលើក ៗ ៥០០ ក្បាល លក់ជិតអស់ៗ។

២- មានមិត្តអ្នកមានជាច្រើនបាន បរសើរហើយយកទៅទៀត ។

៣- សមាជិកគណៈកម្មាធិការព្រមខាងសមាជិកសមាគមខ្លះៗ៣ជួយ

ខ្លះខែៗផ្សេងៗ ។

ឯគុណវិបត្តិវិញ មានដូចខាងក្រោម :

១- ពិតមែនតែចេញមួយលើក ៗ លក់ជិតអស់ តែពុំសូវមានអ្នកជាវ

២- ការប្រមូលដំឡូលក់ដំឡូជាវពុំសូវបាន ។

តាមការពិនិត្យនេះទៅឃើញថា ទស្សនាវដ្តីយើងមានប្រយោជន៍ មាន

ខ្លឹមសារ ដល់ជាទីសង្ឃឹមរបស់យើង ។ គណៈកម្មាធិការនាយកក៏បាន

សម្រេចថានឹងចេញទស្សនាវដ្តីតទៅទៀត ហើយសម្រេចចាត់វិធានការណ៍

យ៉ាងណា ទើបធ្វើឲ្យមានអ្នកជំរុំកាន់តែច្រើន ដើម្បីឈានទៅរកទីដៅរបស់
សមាគម ។

ដូច្នោះទស្សនាវដ្តីយើងនេះមានអនាគតល្អ សូមសមាជិកមិត្តទាំងឡាយ
យកចិត្តទុកដាក់ផ្សាយ យកចិត្តទុកដាក់ជំរុំឲ្យបានច្រើន ហើយធ្វើតម្លៃជំរុំ
ឲ្យបានទាន់ពេលវេលា ។

គណៈកម្មាធិការនាយក

អ្នកដឹងប្រឡំទេ

- ខ្ញុំដូចជាធ្លាប់ឃើញមុខអ្នកដឹងនៅឯណា ម្តង ?

- មិនមែនទេ! តាំងពីកើតមក ខ្ញុំនៅតែមួយកន្លែងដដែល ដាប់នឹងខ្លួនខ្ញុំ ។

X

X X

ទំព័រអក្សរសាស្ត្រ

(បញ្ហាភាសាជាតិ)

បញ្ហាប្រើភាសាជាតិក្នុងការសិក្សាជាតិ ជាបញ្ហាប្រកបដោយភាពបច្ចុប្បន្ន

បំផុត ។

តើយើងត្រូវប្រើភាសាជាតិក្នុងការសិក្សាជាតិឬទេ ?

យើងគ្រាន់តែនឹកទៅពាក្យ .. ភាសាជាតិនឹងការសិក្សាជាតិ” ដែលយើង

បានប្រើក្នុងឃ្លាខាងលើនេះ យើងរកឆ្លើយថាទេមិនរួចឡើយ ។ បើការ

សិក្សាជាតិមិនប្រើភាសាជាតិទេ ចុះហៅថាការសិក្សាជាតិម្តេចបាន ? តែនៅ

មានបងប្អូនម្នាក់ជាច្រើនបានម្តី ក្រែងប្រើភាសាជាតិក្នុងការសិក្សាយើងមិន

កើតព្រោះ :

- ក - ខ្លាចក្រែងជំរះនៃសិស្សយើងអន់ថយ បើប្រើភាសាជាតិទៅ
- ខ - ខ្លាចក្រែងខ្វះសៀវភៅជាភាសាខ្មែរយើង
- គ - ខ្លាចក្រែងខ្វះគ្រូខ្ពស់ៗ
- ឃ - ខ្លាចក្រែងខ្វះសាលាឲ្យកូនរៀនដល់ទៅថ្នាក់ខ្ពស់ៗទៀត បង

ប្អូនម្នាក់ដែលបានចិញ្ចឹមសេចក្តីបានម្តីនេះជាការប្រសើរមួយហើយ ព្រោះ

សុទ្ធតែជាអ្នកគិតទៅប្រយោជន៍ជាតិទាំងអស់ គឺជាខ្លាចក្រែងនិស្សិតខ្មែរដែល
 ចេញពីសាលាខ្មែរ មិនប្រកបដោយវិជ្ជាជ្រាបជ្រះស្មើនឹងវិជ្ជាបរទេស ។
 ខ្លាចក្រែងយុវជនយើងមិនចេះបំពេញការងារជាសាធារណៈ ដូចយុវនគរជាតិ
 ដទៃទៀត ។ តែបើដំណឹងឲ្យមិនទាន់ទៅឃើញថា សេចក្តីបារម្ភនេះដែល
 កើតឡើងដោយសារយកកាសាខ្មែរមកប្រើ ទៅជាប្រឆាំងនឹងប្រយោជន៍
 ជាតិ ហើយប្រែត្រឡប់ទៅជាការពារប្រយោជន៍បរទេសឬការពារប្រយោជន៍
 ជនភាគតិចខ្លះទៅវិញ ។

សូមបងប្អូនប្រាប់ថា កិច្ចបង្ខំរបស់បារាំងឲ្យយើងរៀនជាភាសាជាតិគេនោះ
 ជាអំពើជិះជាន់មួយក្តៅក្រហាយបំផុតលើប្រជាជនខ្មែរយើង ។ ចុះបើឥឡូវ
 ស្រុកយើងច្រើនណាស់ដែលគេហើយ តើនៅប្រើជាភាសាគេដល់ណាទៀត?

អ្នកខ្លះឆ្លើយថា ខ្មែរមិនមែនចង់ធ្វើបាបខ្មែរនោះទេ តែយើងបារម្ភក្រែង
 ដំរេននិស្សិតយើងដុះជាប ទើបមិនហានយកកាសាខ្មែរមកប្រើទៀតជាភាសា
 សំខាន់នោះ ។ យកកាសាខ្មែរមកប្រើ ធ្វើបដិសេធលោកទីមួយដែលធ្លាប់
 ស្គាល់ធ្លាប់ស្រួលទៅទីមួយនឹងតស៊ូ ។ នេះក្រែងនាំឲ្យរង្វេង នាំឲ្យខូចការ
 សិក្សាយើង ។ យើងសូមឆ្លើយថា បើទុកកាសាបារាំងជាភាសាសំខាន់
 ដដែល ដំរេននិស្សិតខ្មែរតែអន់ថយ ជាងប្រើភាសាយើងទៅទៀត ហើយ

ប្រជាជនខ្មែរទៅទាំងនឹងតែងដែល ព្រោះរកសៀវភៅជាភាសាជាតិមើលមិន

បាន ដូចកាលជំនាន់បារាំងអញ្ចឹង ។

ព្រោះអ្វីបានជា ការសិក្សាយើងដូចជាបឋមយើងនៅប្រើភាសាបារាំង ?

បើយើងប្រើភាសាបារាំងជា ភាសាសំខាន់ យើងនៅតែតឹងសាស្ត្រាចារ្យ

បារាំងមកបង្រៀនដូចដទៃមុន ។ យើងសូមជំរាបថា ក្នុងពេលឥឡូវនេះ

សាស្ត្រាចារ្យបារាំងបង្រៀនមិនសូវបានផលទេ ព្រោះរដ្ឋាភិបាលបារាំង

គេបញ្ជាមកឱ្យយើងតែបុគ្គលណាដែលមានសមត្ថភាពស្ទើរស្រេច ហើយគេ

ពិនិត្យមតិទេយោបាយទៀតផង ។ សាស្ត្រាណាដែលមានឆន្ទៈល្អចង់

បណ្តុះបណ្តាលយុវជនខ្មែរមិនទាន់គេមិនសូវឱ្យមកទេ ។ ម្យ៉ាងទៀតវិញ

ខាងភាសាបារាំងរបស់សិស្សយើងសព្វថ្ងៃទន់ខ្សោយណាស់ គ្មានភាសាបារាំង

ដ៏គ្រូបារាំងមិនបានផង ។ ដោយហេតុស្តាប់មិនយល់អ្វី ដោយហេតុគ្រូបារាំង

ដែលមានសមត្ថភាពស្ទើរស្រេចនោះ រកត្រូវមិនបានក្បែរក្បាយ សេចក្តីសៅ

ហង់កើតមានឡើងក្នុងចិត្តសព្វខ្លួន ។ គ្រូបារាំងត្រូវតែថាសិស្សខ្សោយពេក

សេចក្តីអស់សង្ឃឹមក៏ធុញទ្រាន់នឹងបង្ហាត់ ចូលក្នុងថ្នាក់ធ្វើការខ្លីខាងឱ្យគ្រប់គ្រង

ពេល ។ ចំណែកសិស្សទឹកថ្លាគ្រូមិនកើតក៏អស់សង្ឃឹមលែងចង់រៀនសូត្រ ។

ការពាសវិទ្ធិគ្នាកើតមានឡើងក្នុងសិស្សគ្រប់រូប ដូចកាលការពាសវិទ្ធិនេះ

ក៏ផ្ទុះកើតទៅជាប្តឹងផ្តល់គ្នាភ័យខ្លាច ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោតការចាស់ទៃនៃគ្នានេះ
 នាំឲ្យវិន័យក្នុងសាលាទាំងមូលខូចខាតអស់ៗ សិស្សលែងស្តាប់គ្រូ លែងស្តាប់
 អ្នកគ្រូត្រា គំនិតបះបោរ កើតមានរហូតដល់ទៅពេលចេញផ្តុំតសាលាទៅ
 ទៀត ។ ដូច្នេះសាស្ត្រាចារ្យបារាំងនាំឲ្យសិស្សយើងខូចខាតផ្លូវចិត្តផងខាង

ផ្លូវបញ្ហាផង ។

មួយទៀតដោយហេតុថា «បារាំងមិនបារាំងខ្មែរមិនខ្មែរនេះ» ការ
 សិក្សាខ្មែរអន់ថយបន្តិចម្តងៗ ដំរើនិស្សិតនឹងដំរើប្រជាជនខ្មែរទូទៅកាន់តែ
 ដុះជាបបន្តិចម្តងៗ ។ អំណើសតទៅសេចក្តីសង្ឃឹមថា នឹងមាននិស្សិត
 ខ្មែរដែលបានជាប់សញ្ញាបត្រធំៗឯស្រុកបារាំងមកធ្វើសៀវភៅជាភាសាខ្មែរ
 ឬមកធ្វើគ្រូសេចក្តីសង្ឃឹមនោះរលត់សូន្យយឹង ព្រោះសិស្សចេះៗនោះ
 គ្រឿងជាចិញ្ចឹមគំនិតចង់មានចង់ធំបោះបង់ចោលការទុបត្តម ដល់អក្សរជាតិ
 ដូច្នេះអនាគតរបស់វប្បធម៌ខ្មែរបានជាមិនទូលំទូលាយសោះឡើយ ។

សមត្ថភាពគ្រូខ្សោយ គ្រូបារាំងខ្លះមិនព្រមរវល់នឹងបង្រៀនឲ្យស្រួល
 ចូលផង សមត្ថភាពសិស្សខ្មែរខ្សោយខាងភាសាបារាំង នេះនាំឲ្យការ
 សិក្សាយើងរញ្ជាបន្តិចម្តងៗ ។ យុវជនខ្មែរអ្នកទាំងអស់ក៏ម្នាក់នឹងរៀនមិនកើត
 គ្មានចេះដំរើអ្វីជ្រៅជ្រះ ។ ហេតុនេះបានជាយើងត្រូវគិតទៅអនាគតរបស់

ការសិក្សាយើង ។ ធ្វើដូចម្តេចឲ្យអនាគតនៃការសិក្សាយើងប្រកបនូវ

សេចក្តីសង្ឃឹមខ្លះផង ?

បើយើងទុកភាសាបារាំងជាភាសាសំខាន់ សិស្សយើងរិតតែអន់ខ្សោយ
 ទៅទៀត យើងត្រូវតែយកភាសាខ្មែរមកប្រើជាផ្លូវការក្នុងសាលាយើង
 ហើយត្រូវតែយកមកប្រើក្នុងពេលឆាប់ៗ នេះ ព្រោះក្នុងពេលឆ្លងទៅមាន
 ខេមរៈជនជាច្រើន គ្រូខ្មែរជាច្រើនដែលចេះភាសាបារាំងយ៉ាងស្អាត ។
 លោកអស់នេះមិនសូវប្រកបនូវវិជ្ជាសាស្ត្រជ្រៅជ្រះមែនហើយ ព្រោះបារាំង
 គេច្រើនឲ្យរៀនតែភាសាសម្រាប់ធ្វើជា «បឺបក» តែដោយចេះភាសាបារាំង
 ជ្រៅជ្រះ លោកអស់នោះអាចនឹងទៅក្រេបយកវិជ្ជាសាស្ត្រពីគម្ពីរបារាំង ឬ ពី
 មហាវិទ្យាល័យបារាំងមកបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ឬក៏មកបង្រៀនជាភាសា
 ខ្មែរឲ្យកូនខ្មែរស្រលាស្តាប់ស្រលាយល់បាន ។ តែបើមិនប្រើភាសាខ្មែរជា
 ប្រញាប់ទេ យូរបន្តិចទៀតកូនខ្មែរចេះភាសាបារាំងតិចទៅៗមិនអាចទៅក្រេប
 យកវិជ្ជាសាស្ត្រធំៗបានទៀត ទុកជាពជការបញ្ជូនទៅច្រើនយ៉ាងណាក៏
 ដោយក៏មិនអាចទៅយល់ការបិក្សជាភាសាគេ ឲ្យបានដូចគេមកចេះភាសា
 នោះបានឡើយ ។ បើដូច្នោះហើយទៅពេលក្រោយយើងនឹងលែងមាន
 គ្រូខ្មែរតែហួត លែងមានសៀវភៅខ្មែរតែហួត បើមានក៏មានតែសៀវភៅ

កំទេចកំទេរដូចសត្វថ្ងៃនេះ ។ ដំរេរបស់ប្រជាជនខ្មែរក៏រៀនរូញពេល រក

តែអ្នកកសាងជាតិឲ្យមានសមត្ថភាពមាំមួនមិនបាន ។

សង្ខេបមកយើងយល់ថា ទុកកាសាបារាំងជាផ្នែកការក្នុងការសិក្សាយើង

ក្នុងកាលៈទេសៈឥឡូវ នាំឲ្យការសិក្សាខ្មែរអន់ថយ បំបាត់អនា-

គតនៃការសិក្សាយើងទៀត ។ យើងត្រូវយកកាសាជាតិមកប្រើក្នុងពេល

ចាប់ៗនេះ ត្រូវត្រូវខ្មែរដែលមានសមត្ថភាពគ្រាន់បើមកបង្រៀនជំនួសបារាំង

បញ្ជូនគ្រូខ្មែរទៅបំពេញវិជ្ជាឯមហាវិទ្យាល័យស្រុកបារាំងបណ្តើរៗ ឲ្យបក

ប្រែសៀវភៅកាសាខ្មែរបណ្តើរៗ ។ ដែលធ្វើយ៉ាងនេះបាន ហើយកុំឲ្យការ

សិក្សាយើងដុះជាបពេក ពាល់តែខំ គ្រូក៏ត្រូវខំ រដ្ឋាភិបាលក៏ត្រូវខំ ។ រដ្ឋា-

ភិបាលត្រូវចំណាយប្រាក់ឲ្យច្រើនបន្តិចទៅ ចំពោះក្រសួងសិក្សាធិការទើប

បាន ។ យើងក៏ដឹងដែរថា ប្រាក់ថវិកាជាតិខ្លះខាតជាច្រើនក្នុងពេលឥឡូវ

តែបើចង់ឲ្យប្រកបយើងដើរទៅកាន់សេចក្តីចំរើន យើងត្រូវតែខំ ហាងការ

សិក្សាបន្តិច ។ សត្វថ្ងៃយើងឃើញថា ចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះទៅ

ក្រសួងសិក្សាធិការមានប្រហែលតែ ៨ ខែថវិកាជាតិយើងបណ្តោះ ចំនួន

នេះស្តីចំណាស់ បើយើងធៀបទៅស្រុកគេឯទៀតស្រុកគេឯទៀត

ដូចជាស្រុកអង្គរគ្នាស ២២% សហរដ្ឋអាមេរិក ២១ ស្រុកចិនប្រជា

មានត្រឹម ១៤% ។ល។

ដូច្នោះគេតែយើងទំបន្តបដើម្បីនឹងឲ្យការសិក្សាយើងមានដំណើរលឿនលឿន

ដំបូងបង្អស់ទំប្រឹងយកភាសាខ្មែរមកប្រើក្នុងការសិក្សាខ្មែរឲ្យបាន យក

បុគ្គលិកខ្មែរឲ្យធ្វើការក្នុងការសិក្សាខ្មែរ យកបញ្ហាខ្មែរឲ្យសិស្សខ្មែររៀន

ដោះស្រាយ ។ល។

មិនមែនខុសពីគាត់ទេ !

ពូមែនទៅផ្សាបានទិញសត្វសេកមួយ ធ្វើមកឲ្យមីងសៅជាប្រពន្ធ ។ ដល់ថ្ងៃត្រង់ គាត់
ត្រឡប់មកផ្ទះវិញសួរទៅមីងសៅថា :

- ឯណាសេកដែលអញធ្វើមកឲ្យ ?

- អញប្រឡាក់អំបិលអាំងទុកឲ្យឯងហូបបាយ

- អាំងទៅហើយ ! ឯងឡប់ខ្លួនដែរឬ ? សេកនោះចេះនិយាយផង !

- បើអ្វីមីងមេចក៏វាមិនជាអ្វីមួយអីសោះ កាលអញរៀបប្រឡាក់អំបិល ?

X
X X

បញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច

ការត្រួតពិនិត្យរបស់សេដ្ឋកិច្ចយើង ក្នុងបឋមប្រជុំកាលនេះ

ឯករាជ្យភាពប្រទេសយើងទើបនឹងមានអាយុ បានប្រហែល ៣-៤ ឆ្នាំទេ ។

ឯករាជ្យភាពនេះ បានជាសរសើរសតិដល់ យុវជន-ប្រជាជន យើងឲ្យនឹក

ឃើញទៅដល់បញ្ហា កសាងប្រទេសជាតិមាតុភូមិ ។ ជនជាតិខ្មែរគ្រប់ប្រ

ទាំងអ្នករាជការ មន្ត្រី ទាំងប្រជាជនសាមញ្ញ យើងត្រូវមានគំនិតជួយរួម

កម្លាំង ដើម្បីស្ថាបនាប្រទេសយើងជាជាថ្មីខាត ។ ទាល់តែមានស្មារតីមាន

គំនិតនេះ ទើបយើងនឹងសន្មត់ថា យើងនឹងអាចការពារឯករាជ្យភាព

ប្រទេសជាតិឲ្យថិតថេរចេរកាល ។

រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ប្រទេសខ្មែរយើងប្រកបដោយខាងកសិកម្ម

សុទ្ធ ។ នៅក្រុងភ្នំពេញដែលជារាជធានី គេពុំទាន់ឃើញមានរោងចក្រអ្វី

កើតឡើងសោះ ។ នេះជាកំសុតានិច្ចឡើយ ប្រទេសយើងយល់ឃើញភ្លាម

ថា ប្រទេសខ្មែរខ្វះខាតខ្សោយខាងឧស្សាហកម្មណាស់ ។ ដូច្នោះហើយបានជា

ប្រទេសខ្មែរយើងពុំសូវមានកម្មករ-ជនឯកទេសនឹងវិស្វករទេ ។ ការខ្វះខាត

សំខាន់នៅត្រង់ចំណុច នេះ គឺមិនមែនមកពីយុវជនខ្មែរជាមុនមិនស្រឡាញ់
 មិនចូលចិត្តរឿងវិវាហរចេកទេសបូកប្រជាជនខ្មែរល្ងង់ខ្លៅ គ្មានប្រាជ្ញានឹងសិក្សា
 នោះទេ គឺពិតជាឈោ បោយដំណាមក នៃពួក អាណានិគមប្តូរប្រទេស អញ្ជើញ
 កិច្ចកល បោយបន្ទាតបន្ទាបមុខងារចេកទេស ដើម្បីកុំឲ្យយុវជនខ្មែរ ចាប់
 អារម្មណ៍ ចាប់ចិត្តស្រឡាញ់ចង់សិក្សាជំរើរវិជ្ជានេះ ។ កម្មវិធី ១០០០ ឆ្នាំ
 នៅក្រោមនិមជ្ជកអាណានិគមនិយម ប្រទេសខ្មែរមានវិស្វករតែពីរនាក់គត់ ។
 វិស្វករពីរនាក់សម្រាប់បំពេញកិច្ចការចំពោះស្រុកទាំងមូល ដើម្បីនឹងឲ្យប្រជា
 ជនខ្មែរមានជីវភាពខ្ពង់ខ្ពស់ឡើង គួរឲ្យអស់សំណើចបន្តិចទៅចុះ ។
 យើងសុំស្នេហ៍ស្នេហាឲ្យប្រជាជនទៀតត្រង់ចំណុចនេះ ។

ឥឡូវដោយប្រទេស យើងបានឯករាជ្យហើយ ។ ដើម្បីនឹងជួសជុលគុណ
 វិបត្តិនេះ យុវជនខ្មែរត្រូវបះបង់គំនិត “ នាមិនបណ្តាសក្តិធំ ” ចោលចេញ
 ហើយបង្វែរស្មារតីចំនោះទៅកាន់ខ្មែរការងារតិកនិកវិញ ព្រោះជាមុខការមាន
 អនាគត ជួយអនុគ្រោះដល់ប្រទេសជាតិ ។

សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសយើង បញ្ចុះចុះនេះពឹងផ្អែកទៅក្រៅត្រកម្មសុទ្ធ ។ ។ ឯចំ
 ណែកក្រៅត្រកម្មនេះទៀត ក៏នៅទុនថយ ណាស់ដែរ គឺមិនសូវបានផលឲ្យ

បានគ្រប់គ្រាន់ប៉ុន្មានទេ ។ រីឯទស្សៈហកម្ម គឺទេស្តាគតានរោងចក្រអ័មយ

សោះ ។

បច្ចុប្បន្នកាលនេះ ពេញជាកាលៈទេសៈ ដែលប្រទេសខ្មែរត្រូវចាប់

កសាងទស្សៈហកម្ម ។ ដើម្បីកសាងទស្សៈហកម្ម ត្រូវស្ថាបនា

រោងចក្រ បានរោងចក្រត្រូវការបុគ្គលិកដូចជាកម្មករ-ជនឯកទេស-វិស្វករ ជា

ដើម ។

ឯកមើលមកប្រទេសយើងលើចំណុចដ៏សំខាន់នេះ យើងមានគុណវិបត្តិ

មួយធំ ។ គិតនឹកជនមានស្នូលស្នើសុំណាស់ អ្នកជំនាញការគ្មានសឹងតែ

សោះ ។ ការខ្វះខាតនៃបុគ្គលិកគិតនឹករបស់ប្រទេសយើងបង្កើតបញ្ហាមួយ

ធ្ងន់សំខាន់នៅក្នុងព្រំដែន នៃទស្សៈហកម្ម ។ យើងត្រូវឲ្យយល់ច្បាស់

ថាបើគ្មានគិតនឹក គឺមិនអាចមានទស្សៈហកម្មទេ ។

ការបង្កើតឲ្យមានគ្រូបង្ហាត់គិតនឹក ដើម្បីជួយផ្តល់បុគ្គលិកជំនាញនៅ

ផ្នែកទស្សៈហកម្មជាការចាំបាច់នៅក្នុងពេល ដែលយើងចាប់កសាងប្រទេស

ជាតិ ។ បញ្ហានេះជាបញ្ហាបន្ទាន់ដែលប្រទេសយើងគប្បីយកមកដោះ

ស្រាយឲ្យបានពេលវេលា ដើម្បីកុំឲ្យអាក់ខាន ដល់ដំណើរសេដ្ឋកិច្ច ។

គុណវិបត្តិដ៏សំខាន់នេះអាចដោះស្រាយទៅ បានងាយស្រួលលុះត្រាតែ

យុវជនខ្មែរក្នុងពេលឥឡូវនេះ បែរមករកសិក្សាមុខងារតិកនិកឲ្យបានចំនួន
 ច្រើន ។ ការពង្រីកក្រុមខណ្ឌតិកនិកត្រូវការពេលសិក្សាយ៉ាងហោចណាស់
 ពីរឆ្នាំដែរដើម្បីឲ្យមានសញ្ញាណគ្រប់គ្រាន់មុននឹងទៅធ្វើការនៅក្នុងរោងចក្រ
 នៅប្រទេសខ្មែរផ្នែកខាងតិកនិកនីមួយៗបានឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ណាស់ដែរ
 នៅលើការបង្កើតឲ្យមានក្រុមខណ្ឌតិកនិកជនដូចជានៅក្រុមអាយស៊ីយេយាន
 ក្រុមសាធារណការ ក្រុមកសិកម្ម-ក្រុមសុខាភិបាលអនុវិទ្យាល័យតិកនិកៗលៗ
 មួយៗ គេឃើញយុវជនខ្មែរ មានវិញ្ញាបនបត្រចំនួនសិបស្ទើរ
 ណាស់ចេញពីសាលានោះ ។ បើគេសង្កេតមួយភ្លែត គេឃើញថា
 យុវជនខ្មែរយើងមិនសូវស្រឡាញ់សង្កាតសូត្ររៀនវិជ្ជាតិកនិកទេ ។ គុណ
 វិបត្តិនេះបានចង្អុលបង្ហាញឲ្យឃើញថាក៏ស្ទើរ នៅក្នុងរោងចក្រឬរោងការ
 ផ្សេង ។ គេពុំសូវឃើញមានកម្មករឬជនឯកទេសជាខ្មែរយើងសោះ ។
 ផ្ទុយទៅវិញគេប្រទះឃើញសុទ្ធតែកម្មករបរទេស ចំនួនច្រើនធ្វើការនៅទី
 នោះ ។ ការណ៍ដែលកើតមានឡើងផ្នែកយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យយើងចាប់
 អារម្មណ៍នឹកទៅដល់អនាគតរបស់ប្រទេសយើងពេក ។
 នៅប្រទេសបារាំងដែលជាប្រទេសមួយ ក្នុងទ្វីបអឺរ៉ុបល្បីល្បាញមាន
 កិត្តិយសខ្ពង់ខ្ពស់ខាងវិទ្យាសាស្ត្រ ព័យរយារណាស់មកហើយ សព្វថ្ងៃ

នេះប្រទេសយើងនៅខ្វះតិកនិកជននឹងវិស្វករច្រើនណាស់ ។ មួយឆ្នាំៗផ្នែក
ទស្សនាបារម្ភត្រូវការ ១០ ០០០ នាក់ (តិកនិកជននឹងវិស្វករ) ។ សាលា
នៅស្រុកបារាំងចាប់តាំងពីសាលាតិកនិក រហូតទៅដល់សាលាតិកនិកជាន់
ខ្ពស់ បង្កើតតិកនិកជននឹងវិស្វករបានតែ ៤.០០០ នាក់ទេ ក៏មួយឆ្នាំ ម៉្លោះ

ហើយសព្វថ្ងៃនេះ ស្រុកបារាំងមានគុណវិបត្តិមួយធំនៅលើបញ្ហានៃការ
បង្កើតក្រុមប្រឹក្សាតិកនិក ។ នៅប្រទេសបារាំង អ្នកមានលិខិតស្រាវជ្រាវ
ច្បាប់ពីបុគ្គលិកការធ្វើជាងកម្មករជំនាញ ១០ ស្ទួន ហើយបៀវត្សក៏អនុវត្តយ៉ាង
កម្មករទៀត ។

នេះជាទោហារណ៍ជាក់ស្តែងច្បាស់ល្អឲ្យយើងឃើញច្បាស់កិត្តិយស និងតម្លៃដ៏
ប្រសើរនៃមុខការតិកនិកចំពោះសេដ្ឋកិច្ចនឹងប្រទេសជាតិ ។

ដូច្នេះយុវជនខ្មែរក៏សម័យឯករាជ្យ ត្រូវភ្ញាក់រឭកយល់ឲ្យច្បាស់នូវអត្ថ-
ប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃវិទ្យាសាស្ត្រតិកនិក ។ គឺវិទ្យាសាស្ត្រនេះហើយ
ដែលប្រទេសខ្មែរយើងសព្វថ្ងៃកំពុងត្រូវការជាដាច់ខាត ដើម្បីនឹងកសាង
សេដ្ឋកិច្ចជាតិយើង ។ ឯករាជ្យភាពយើង អធិបតេយ្យភាពយើង អាច
ថតថែរក្សាវិន័យនៅបាន លុះត្រាតែយើងដោះស្រាយគុណវិបត្តិនេះដោយ
រួសរាន់ ។ បញ្ហានេះអាចនឹងដោះស្រាយបានស្រួល លុះត្រាតែយុវជន

ខ្មែរចេះស្រឡាញ់ចូលចិត្តមុខងារតិកនិកនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ ច្បាស់ណាស់

ជាក់ថា ប្រទេសយើងមិនមែនរស់ មិនមែនឆ្កែដោយសារពួកអ្នករាជការប្តីយុវ

ទេ គឺពិតដោយសារកម្មករ-កសិករ នឹងតិកនិកជនបង្កើនផលិតកម្មទាំង

ឡាយ ។

បាទបាន មានអី

- ក្រណាត់នេះល្អ ដូចអ្នកដទៃ ខ្ញុំចង់កាត់ខោអាវបានមួយសំរាប់ ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំប្រាប់ឲ្យ
ហើយ បីខែទៀតទើបខ្ញុំបានប្រាក់ឲ្យ ។

- បាទបាន មានអី លោក ។

- បើអីចឹង ថ្ងៃណាអ្នកដឹងដើររួច ?

- បាទ បីខែទៀត ។

X
X X

ពង្សាវតារនៃព្រះករុណាសិរីសោយមហាក្សត្រ

នៅទិសឥសាននៃប្រទេសអេហ្ស៊ីប មានមណ្ឌលចង្អៀតមួយហៅថា
«ជ្រោយស្ទើរកោះស៊ុយអេស» ។ មណ្ឌលនេះជាព្រំនៃទ្វីបអាស៊ី-អាហ្វ្រិក ។
ជ្រោយស្ទើរកោះនេះ មានសមុទ្រក្រហមនៅខាងត្បូង និងសមុទ្រម៉េឌីតេរ៉ានេ
នៅខាងជើង ។ ព្រះករុណាសិរីសោយមហាក្សត្រនៅលើជ្រោយស្ទើរកោះ
ភ្ជាប់សមុទ្រទាំងពីរខាងលើនេះ ។ ព្រះករុណាសិរីសោយមហាក្សត្រ មានប្រវែង១៧៤គីឡូ
ម៉ែត្រ ទទឹង១៣៥ម៉ែត្រ ។ កុបាលទម្ងន់ជាង៤៥០០០តោនធួនកាត់
បានដោយងាយ ។

មានមនុស្សកាត់ច្រើនស្មានថា ការកសាងព្រះករុណាសិរីសោយមហាក្សត្រ
របស់បារាំងសែស ។ តែតាមការពិតវិញមិនដូច្នោះទេ ។ តាំងពីបូរាណ
មកនៅជ្រោយស្ទើរកោះនោះ ប្រជាជនអេហ្ស៊ីបបានធ្វើព្រះករុណាសិរីសោយមហាក្សត្រ
ថាហ្វូលូក ។ ព្រះករុណានេះក៏បានប្រើប្រាស់ជាយូរឆ្នាំណាស់ដែរ តែដោយ
កន្លែងនោះដីខ្សាច់ធ្ងន់នឹងខ្វះការថែរក្សាព្រះករុណានេះក៏ជិតទៅវិញ ។ ដល់មក

សតវត្សទី១ លោក លា - ណាមខិត វិស្វកររបស់រដ្ឋាភិបាលអេហ្ស៊ីបបានបង្កើត

ផែនការមួយដើម្បីនឹងបើកព្រែកដីកនោះឡើងវិញ ។ ក្រោយមកលោកអនុ

កូដស៊ុលនៃប្រទេសបារាំងប្រចាំប្រទេសអេហ្ស៊ីប បានស្នើគ្រោងការមួយ

ដោយអនុលោមតាមផែនការរបស់លោកលា - ណាមខិតមកដូនរដ្ឋាភិបាលអេ.

ហ្ស៊ីបក៏យល់ព្រម ។ រដ្ឋាភិបាលទាំងពីរក៏បានចុះហត្ថលេខាលើសិទ្ធិ

សញ្ញាមួយដើម្បីអនុវត្តន៍គ្រោងការនោះ ។

ព្រែកដីកស៊ុយអេ ក៏បានចាប់ផ្តើមឡើង ។ ដោយសារស្នាដៃកម្មករ

អេហ្ស៊ីប ១០ ឆ្នាំក្រោយមក ការដីកព្រែកនេះក៏បានសម្រេច ។ តែកម្មករ

អេហ្ស៊ីបក៏បានបង់ជំរិតជាគ្រួសារដែលក្នុងការកសាងនេះ ។ ប្រទេសអេហ្ស៊ីប

បានបង់ក្នុងកសាងនេះ ពាក់កណ្តាលពលរដ្ឋ ហ៊ុនឱ្យទៅប្រទេសបារាំងក្នុង

ការអាជីវកម្មព្រែកដីកនេះទៅថ្ងៃមុខ នឹងជំរិតពលរដ្ឋចំនួន ១២ ០០០ នាក់ ។

ក្នុង គ. ស. ១៨៧៥ ធ្វើតុលាការដែលប្រទេសអេហ្ស៊ីបលំបាកខាងសេដ្ឋ.

កិច្ច ប្រទេសអង់គ្លេសទទួលទិញហ៊ុនរបស់ប្រទេសអេហ្ស៊ីបទាំងអស់ គឺ

ពាក់កណ្តាលហ៊ុន ។ ដូច្នេះក្រុមហ៊ុនព្រែកដីកស៊ុយអេធ្លាក់ទៅលើដៃជាតិ

បរទេសទាំងអស់ ។ ដល់ គ. ស ១៨៨២ ដើម្បីនឹងធ្វើអាជីវកម្មលើព្រែក

ដីកនេះឱ្យបានស្រួល អង់គ្លេសបានបង្កើតរឿងហេតុនឹងអេហ្ស៊ីប រួចក៏តាំង

មូលដ្ឋានយោធានៅលើព្រៃកង្កែបនោះ ។ ក្រោយមកទៀត នៅក្នុង គ.ស.

១៧៣៦ អង្គភាពសហគ្រាសប្រទេសអេហ្ស៊ីបចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញាមួយ

ក្នុងរយៈពេល២០ឆ្នាំ បើកអំណាចឲ្យអង្គភាពសហគ្រាសជាតិហ៊ាន ២០.០០០នាក់ យន្ត-

ហោះ២០០គ្រឿងនៅលើព្រៃកង្កែបស៊ុយអេ ។

ប្រជាជនអេហ្ស៊ីបតស៊ូឥតឈប់ឈរ ដើម្បីនឹងឲ្យប្រទេសខ្លួនមានអធិ-

បតេយ្យភាព ឯករាជបរិច្ចាណិ ។ ក្នុងខែតុលាឆ្នាំ១៩៥២ ប្រទេសអង្គភាពស

ហានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងមួយនឹងអេហ្ស៊ីប ចំពោះបញ្ហាព្រៃកង្កែប

ស៊ុយអេនេះ ។ តាមសេចក្តីព្រមព្រៀងនេះ អង្គភាពសហគ្រាសប្រទេសអង្គភាពស

ហានទ័ពទាំងឡាយដែលសំចតនៅលើព្រៃកង្កែបក្នុងរយៈពេល២០ ខែ ។

នៅថ្ងៃ១៣ខែមិថុនាឆ្នាំ១៩៥៦ ហានអង្គភាពសហគ្រាសប្រទេសអង្គភាពស

ហានអេហ្ស៊ីប ។

នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥៦ លោកណា ស្សាប្រធានាធិបតី

អេហ្ស៊ីប បានប្រកាសដកហូតក្រុមហ៊ុនព្រៃកង្កែបស៊ុយអេធ្វើជាសម្បត្តិជាតិ។

ដូច្នោះឯងព្រៃកង្កែបស៊ុយអេ ក៏បានត្រឡប់មកជារបស់ប្រជាជនអេហ្ស៊ីបវិញ ។

X X
X

មហានិទានប័ណ្ណ

អតិថិជនគ្រឿងបរិភោគ

មានពួកកាសិកម្មយសំដែងថា “ឯតនាមកី សព្វេសត្តា អាហារ
 បីតិកា ” សត្វក្នុងលោករស់នៅដោយអាស្រ័យអាហារតែម្យ៉ាង ។ អា
 ហារជាគ្រឿងចាំបាច់ សម្រាប់អប់រំមនុស្សឲ្យប្រកបដោយសុខភាពបរិបូណ៌។
 អាហារច្រើនហួសកំរិតប្រមូលគ្រប់គ្រាន់បណ្តាលឲ្យកើតជម្ងឺ ។ ហេតុដូច
 ម្តេចបានជាអាហារហួសកំរិតទៅជាកើតជម្ងឺ ?

អាហារហួសកំរិតគឺអាហារដែលច្រើននូវសាច់តែមួយមុខ ឬ បន្លែតែ
 មួយមុខឬអាហារច្រើនហួសចំនួន ។ រឿងបន្លែនេះបណ្តិតជំនាញខាង
 អាហារកំពុងតែប្រើវិធីពិសោធន៍ ព្រោះមានអ្នកខ្លះអាស្រ័យតែបន្លែស្រូវ
 ម្តេចក៏មិនឈឺ តែអ្នកខ្លះបានឲ្យការថា អាហារប្រកបដោយបន្លែមានជាតិ
 “វីតាមីន” ច្រើន ម៉្លោះហើយជាតិវីតាមីននេះ អាចគាំពារសុខភាពបាន ។
 អ្នកខ្លះឲ្យការថា បន្លែស្រូវមិនអាចធ្វើមនុស្សឲ្យមានកម្លាំងមានប្រាជ្ញាដូចជា
 អ្នកអាស្រ័យអាហារដែលមានសាច់ ត្រី ខ្នាញ់លាយជាមួយគ្នាទេ ។ រឿង

នេះពួកបណ្ឌិតអ្នកជំនាញកំពុងតែបន្តសកម្មភាព ។ ស្រុកស្រែសំបូណ៍តែ
 រាស្ត្រខ្មែរក្រ ទេះជាបញ្ហាមួយដែលយើងត្រូវដោះស្រាយ ។ តែយើងត្រូវ
 ចោទថា បុគ្គលណាទទួលខុសត្រូវអំពីលទ្ធផលអាក្រក់បែបនេះ បើកែត្រូវ
 មើល ត្រចៀកស្តាប់ គំនិតពិចារណា យើងឃើញថាផលប្រយោជន៍
 ខាងផលិតផលផ្សេង ៗ នៅក្នុងកណ្តាប់ដៃបរទេសស្ទើរតែទាំងអស់ ។ កំ-
 ហុសនេះមកអំពីបុរាណសម័យ អ្នកដែលជាចៅហ្វាយគេកាប់សេដ្ឋកិច្ចនៅ
 ផ្ទាល់នឹងដៃគេ ។ រាស្ត្រក្រហេតុនេះបានជាមានការទម្លាប់ “ អាស្រ័យ
 បាយកុំឲ្យដាច់ពោះស្ងាប់ ” ។

ទោះជាមានទុរយោងណាក៏គ្មានក្តី គឺគ្រាន់តែឲ្យមានព្រះមេចូលក្នុងពោះ
 បានហើយ ធ្វើម្តេចកសាងមកវាអាក្រក់ ។ អាស្រ័យអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់
 នេះ អាចធ្វើឲ្យសុខភាពទុរថយ កើតជាជម្ងឺបាន ។ ចុះបើប៉ះទៅលើអ្នក
 ជម្ងឺវិញ ធ្វើយថាជម្ងឺត្រូវតែឡើងកំរិត គឺជម្ងឺស្រាលទៅជាធ្ងន់ ទៅជាស្ងាប់ ។
 អង្គរជាអាហារច្បងរបស់រាស្ត្រខ្មែរ ខ្លះអង្គរឬអង្គរមិនល្អ អាចឲ្យកើត
 ជម្ងឺបាន ។ យ៉ាងដូច្នោះត្រូវយកពោត សណ្តែក ដំឡូងទៅផ្គុំជាបណ្តោះ
 អាសន្នបាន បើសិនណាជាយើងមានផលិតផលអស់នេះ ។ តែដើម្បីទប់
 នឹងជម្ងឺស្តីត្រូវអាស្រ័យបន្ថែមដែលរាស្ត្រក្នុងស្រុកដាំកើត បន្ថែមនេះមានជាតិ

«វិភាមន» ដែលមានកម្លាំងល្មមនឹងទប់ជម្លោះស្តីកក់ឲ្យផ្ទះចេញបាន ព្រោះជម្លោះ
 ស្តីកកាលបើកើតឡើងហើយ ត្រូវចំណាយពេលរាប់ខែ ដើម្បីនឹងមើលថែទាំ
 ថ្នាំក្រុក កន្លែងពេទ្យក៏ពេញណែន អ្នកជម្លោះស្តីកមានអ្វីជាទីពឹង ឆ្លើយថា
 មានតែសេចក្តីពឹងផ្អែកលើរាជរដ្ឋាភិបាល ។ អាហារខ្លះៗទាំងចំនួនខ្លះទាំង
 ជាតិ ត្រូវកើតជម្លោះស្តីក ដែលយើងអាចបញ្ជូនទៅក្នុងជម្លោះសង្គមបាន ព្រោះ
 ជម្លោះស្តីកនេះអាចចាប់មនុស្សជាចំនួនច្រើន ។ យ៉ាងដូច្នោះគ្រឿងបរិកោគ
 ជាគ្រឿងចាំបាច់របស់មនុស្សគ្រប់រូប ។ បន្តិកអង្ករ មានបញ្ហាទឹក ជា
 រឿងមួយយ៉ាងសំខាន់ដែរ ព្រោះទឹកជាមិត្តប្តូរសត្រូវរបស់មនុស្ស ។ យើង
 ត្រូវការទឹកដើម្បីអាស្រ័យសំអាតខ្លួនប្រាណ ដុសលាងសំពត់អាវ ធ្វើស្រែ
 ចំការដាំបន្លែ ។ ល ។ ខ្លះទឹកឆ្លើយថាខ្លះអាណាម័យ ។ ចុះបើទឹកសម្បូរ
 យើងស្រែកថា មានអាណាម័យបានដែរឬទេ ? ទឹកក្រខ្វក់ជាសម្បូរ
 របស់មេរោគ ។

យើងអាចហ្មានបានថា ប្រជាជនប្រក្រតីរសដោយសារទឹកមិន
 ស្អាត មានគ្រោះថ្នាក់ដោយសារជម្លោះពោះវៀន ។ ត្រង់រឿងនេះ មាននៅ
 ទឹកនៃខ្លះ ដែលមានកើតជម្លោះក្បាលស រួចសន្ទនាពេកពោះវៀនដែលបារាំងហៅ
 ថា «វៃហ្វូទីហ្វូអិត» ហើយប្រជាជនបន្ទាបបង់ពាសវាល ពាសកាល មាន

ការស្តាប់បន្ត ។ គ្នាព្រោះមានច្បងដោយទឹកនឹងចំណីអាហារ ស្តាប់បែបនេះ
 មិនគួរជាឲ្យស្តាប់សោះ នេះជម្ងឺវាមកកាត់អាយុតែម្តង ហើយយើងអាច
 ជៀសវាងដោយប្រើបង្គន់តាមអនាម័យគ្របម្រាបអាហារកុំឲ្យរយពេលនឹងប្រើទឹក
 ស្អាត ។ ចំពោះរឿងអាហារនេះ មានការចាក់ទងដល់ទៅរឿងក៏ឡា និងរឿង
 អនាម័យ ក្នុងសាលារៀនដែលខ្ញុំពណ៌នានៅខាងក្រោមនេះតទៅ;

១ - ៣ អនាម័យក៏ឡា

ក៏ឡាត្រូវការអ្វី? សមត្ថភាពកាយជាកម្លាំងរបស់ក៏ឡាជាកិត្តិយសក៏ឡា
 ជាតិ ។ យ៉ាងដូច្នោះក្រុមក៏ឡា ត្រូវមានគ្រូពេទ្យអ្នកទទួលការក្នុងការអប់រំ
 កាយ បើគ្មានគ្រូពេទ្យសម្រាប់ក៏ឡា អ្នកចូលទៅប្រកួតប្រណាំងក្នុងការ
 ក៏ឡា ឃើញថាមានគ្រោះថ្នាក់ដល់កាយជាមិនខាន ។ អ្នកដែលស្នេហា
 ក៏ឡាមិនអាចនឹងដឹងថាខ្លួនលេងក៏ឡាបានឬមិនបាននោះឡើយ ចេះតែចូល
 លេងតាមចិត្តចង់ អ្នកដែលទទួលឲ្យលេងចេះតែទទួលឲ្យបានចំនួនច្រើន
 ដើម្បីជ្រើសរើសរកជើងឯក ។ ហេតុនេះបុគ្គលអ្នកចង់ និងបុគ្គលដែល
 ទទួលឲ្យលេង ដោយគ្មានសំបុត្រអនុញ្ញាតពីពេទ្យបានប្រព្រឹត្តអំពើរលោភ
 លើរូបរាងកាយរបស់ខ្លួន និងបំភ្លេចលើរូបរាងកាយអ្នកដទៃ ។ តែអំពើ

នេះ សុទ្ធតែធ្វើដោយគ្មានចេតនាឡើយ ព្រោះមិនបាននឹកភ្នក ដល់លទ្ធ-
 ផលអាត្រក់ដែលអ្នកក៏ឡាត្រូវទទួលគ្រោះថ្នាក់ ដែលអាចកើតមានឡើងនៅ
 ក្នុងរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំក៏មាន ម្ល៉ោះហើយទៅចោទប្រកាន់លើជម្ងឺផ្សេងៗ
 ក្រៅអំពីហេតុដែលកើតអំពីក៏ឡា ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា អ្នកក៏ឡាខ្មែរ លេងក៏ឡា
 ពីងផ្អែកទៅលើកម្លាំងកាយនិងកម្លាំងចិត្ត ហើយមិនចេះថែទាំខ្លួនប្រាណ ។
 ដែលឈ្មោះថាមិនចេះថែទាំខ្លួនប្រាណនោះ មានន័យបែបណា ? គឺហាត់មិន
 ស្រូវមានរបៀបប្រើកម្លាំងមិនចេះប្រមាណ ម្តងអាហារមិនចេះរើសមុខ ភិត
 តែឲ្យឆ្ងាញ់ឲ្យឆ្អែត ធំបំផុតមិនចេះថែមខ្លួនដោយប្រព្រឹត្តស្រា, ស្រី, ល្បែងស៊ុ-
 ស័ង ដែលជាអំពើធ្វើឲ្យអ្នកនោះតាមអន់ខ្សោយកម្លាំង ។

យូរៗទៅអ្នកក៏ឡាខ្មែរយកចិត្តជាធំ ដើម្បីលេងក៏ឡា ចំណុចត្រង់នេះ
 ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ក្នុងក៏ឡានេះគេមិនគ្រាន់តែប្រើកម្លាំងកាយតែមួយមុខ គឺ
 ត្រូវប្រើគំនិតប្រាជ្ញាមកផ្សំផង កាយមានជម្ងឺប្រាជ្ញាត្រូវអន់ ចិត្តក៏តុំស្រូវខ្លាំង
 ពូកែដែរ ម្ល៉ោះហើយជ័យជំនះបើបានក៏បានដោយលំបាក ។ បញ្ហាក៏ឡា
 នេះជាបញ្ហាពីបុគ្គលជាទីបំផុត ព្រោះដើម្បីអប់រំក៏ឡាឲ្យមានគិត្តិយស មាន
 ដំណើរទាន់សម័យដូចជាប្រទេសនានា ក្រុមក៏ឡាត្រូវការប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន
 នឹងឲ្យមានឆ្លានដោយសុទ្ធតែឯកជនផង ។

ដូចជាប្រទេសធំៗ អ្នកលេងកីឡាមិនមែនដូចជាបដិសេធនៅស្រុកខ្មែរ
 យើងទេ អ្នកប្រដាល់ អ្នកទាត់បាល់ អ្នករត់ប្រណាំង ។ល។ មានតែម្នាក់
 ដូចជាពេជ្រទាំងគ្រាប់ តែមិនគ្រាន់តែអ្នកដំឡើង ។ ជួយអប់រំតែប៉ុណ្ណោះទេ
 មានទាំងជាតិដទៃ ដណ្តើមគ្នាទិញសម្រាប់ទុកប្រើការក្នុងកីឡារបស់គេទៀត
 ហ៊ានដល់ទៅដេញថ្លៃគ្នា ដូចជាដេញថ្លៃទិញដំបូងប្រាក់ ។ យ៉ាងដូច្នោះអ្នក
 លេងកីឡាម្តេចក៏មិនប្រឹង ម្តេចក៏មិនថែទាំខ្លួន ព្រោះនៅប្រទេសធំៗ កីឡា
 អាចមានកម្លាំងសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិតអ្នកលេងបាន ចំណែកឯកីឡាយើងវិញ
 គិតតែមួយចំណែក ដល់លេងយូរៗទៅ ប្រពន្ធដកដាន់បន្តិច ដោយជម្ងឺ
 មករូបរាងបន្តិចដោយអស់កម្លាំងបន្តិច បុគ្គលនោះឯងត្រូវតែផ្លាស់របបថ្មី បើ
 យ៉ាងដូច្នោះកិត្តិយាមជាតិផ្នែកកីឡា នឹងមានជីវិតរស់នៅឯណាបាន អ្នកខ្លះពូកែ
 បានតែ២-៣ឆ្នាំ បាត់ឈ្មោះសូន្យទៅ ។ ដូច្នោះដើម្បីឲ្យកីឡាមានសន្តិសុខ
 សម័យ ដូចជាប្រទេសនានាត្រូវឲ្យមានអនាម័យ ដែលជាគ្រឿងចាំបាច់
 នឹងឲ្យមានវិន័យ យ៉ាងតឹងតែងចំពោះអ្នកលេងកីឡា បើមិនដូច្នោះទេកីឡា
 ខ្មែរមុខតែមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះភ្ជាប់ក្នុងដួងដួងប៉ុណ្ណោះ ។

១ ៤-អនាម័យសាលាវៀន

និស្សិតគឺអ្វី? និស្សិតជាគ្រឿងសង្ឃឹមនៃសនាអនាគតរបស់ជាតិ ។

នៅក្នុងប្រទេសខ្លះដែលប្រកបដោយអារ្យធម៌ ដ៏ជ្រៅជ្រះ គេលែងប្រើហើយ
 ពាក្យថា កូនសិស្សខ្លួន ព្រោះតាមការពិសោធរបស់គេ ថា កូនសិស្សមិនខ្លួន
 ដោយឯងទេ គឺមានហេតុអ្វីមួយបណ្តាលឲ្យកូនសិស្សនេះខ្លួន ។ កូន
 សិស្សខ្លួនមកអំពីហេតុអ្វីយ៉ាង (ខ្លួនយាយដោយសង្ខេបទៅចុះ ។

ទី១ - ដោយមានហេតុក្នុងគ្រួសារមានខ្លះការអប់រំនិងការ ទាស់ទែងគ្នា ។

ទី២ - ដោយជម្ងឺ កូនសិស្សមានជម្ងឺជា កូនសិស្សមិនចូលចិត្តក្នុងការរៀន
 សូត្រ ព្រោះវេលាតែប្រើកម្លាំងកាយដើម្បីតស៊ូនឹងកម្លាំងជ្រៀតជ្រែករបស់ជម្ងឺ។

សៀវភៅជាសត្រូវ សាលាជាទីកន្លែងពិបាកដកដង្ហើម ទោះជា

ត្រូវទោសក៏ដោយ គ្មានបានលេខក៏ដោយ នៅតែមានការព្រងើយកន្តើយ

ក្នុងការរៀនសូត្រជានិច្ច ។ យូរៗ ទៅដល់បានពិន្ទុសូន្យច្រើនពេកទៅជា

កំផ្លែលេងថា «បានពងមាន់ច្រើនទុកស្ងោស៊ី» ។ ជម្ងឺមិនគ្រាន់តែធ្វើឲ្យ

កូនសិស្សខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺធ្វើឲ្យអន់ប្រាជ្ញានឹងចាប់ក្តៅរៀន ដូចជាមាន

ដុសសាច់ក្នុងច្រមុះ ឬក្នុងកដាដើម ។ ទន្ទេញមិនសូវចាំ មិនសូវមានវ័យ

បរិបូណ៌ ។ នេះហើយយូរៗទៅ ជាគូកូននឹងការខ្លួន ។ មិនបន្តិច

បន្តិចខ្លួនទាល់តែ ប្រាប់សៀវភៅ ខ្លួន យក សៀវ ភៅមក មើល ទាល់

តែងឱ្យដេក ខ្លួនយកដងបាក់ការមកសរសេរ ធ្លាក់ពីដៃមិនដឹងខ្លួនដេក

ជ្រប់លើតុ ស្រមុកខ ។ តែបើទៅជា សាកចាត់រឿងឥតប្រយោជន៍វិញ ខ្ញុំលរត់
 បាត់ចេញពីខ្លួនអស់ ។ ដោះស្រាយបញ្ហាកូនសិស្សខ្ញុំល គឺដោះស្រាយសុខ
 ភាពរបស់កូនសិស្ស ដោះស្រាយរបៀបបង្រៀន ។ ម្តេចដែលហៅថាបញ្ហា
 សុខភាពរបស់កូនសិស្សនៅក្នុងសាលារៀន? ។ ពេទ្យមិនគ្រាន់តែមានការ
 ក្នុងការមើលជម្ងឺតែមួយមុខទេ គឺមានមុខការស៊ើបអង្កេតរកជម្ងឺបីមុខដែល
 វាចិតនៅក្នុងរូបរាងកាយកូនសិស្ស ។ ជម្ងឺបីមុខនេះហើយដែលអាចបំបាត់
 បាន កាលបើវានៅថ្មីៗ ។ រួចអំពីជម្ងឺបីមុខ កូនសិស្សដែលមានសុខ
 ភាពល្អត្រូវចាត់វិធានការកុំឲ្យសុខភាពនោះទន់ខ្សោយទៅវិញ ។ ក្នុងថ្នាក់
 នីមួយៗ មិនត្រូវឲ្យមានកូនសិស្សហួសចំនួន បញ្ហានេះពិបាកណាស់ ដោយ
 កូនសិស្សមានចំនួនហួសវិស័យ កូនសិស្សហួសចំនួនគឺមានលទ្ធផលអា-
 ក្រក់បែបណា? ។

១១- លោកគ្រូបង្រៀនមិនអាចរកការចំរើនក្នុងការបង្រៀនបានឡើយ។

១២- កូនសិស្សខ្លះខ្យល់ដកដង្ហើមអង្គុយប្រជ្រៀតគ្នា អក្សរដែលសរ
 សេរនៅក្តារយឿនក៏មើលមិនសូវឃើញច្បាស់ ជាហេតុបណ្តាលឲ្យតាមខ្លួន

ភ្នែក ។ កូនសិស្សច្រើនជាហេតុមួយធ្វើឲ្យកូនសិស្សងាយប្រឡែងជជែក

គ្នា លោកគ្រូត្រូវតែពិបាកចិត្ត ។

ថ្នាក់នីមួយៗ ត្រូវឲ្យធុនណាយប្រកបដោយទ្វារបង្កច្របំគ្រាន់ ដំបូល
ប្រក់ឲ្យជិតមានពន្លឺនៅពេលដែលមេឃស្រទំ ឬពេលភ្លៀង ។ រឿងថ្នាក់

នេះ បើត្រូវនឹងតម្លៃអក្សរមិនឃើញក្នុងពេលមេឃស្រទំ ពពកខ្មៅ កូន
សិស្សរង្វាវណាំធាម ត្រូវទឹកភ្លៀងឃើញថាសុខភាពរបស់កូនសិស្ស
នឹងគ្រប់គ្រងអន់ថយដែរ, ការរៀនសូត្រក៏វិនាស លិចឯការតស៊ូនឹងធម្ម
ជាតិវិញ ។

នៅក្នុងសាលា ត្រូវមានទឹកស្អាតសំរាប់ឲ្យកូនសិស្សអាស្រ័យ និង
ដុសលាងដៃ មានទីលានសំរាប់ហាត់ប្រាណ, មានបង្គន់ច្របំគ្រាន់, បើ
មានកូនសិស្សភេទទាំងពីររៀនជាមួយគ្នា គោងធ្វើបង្គន់ឲ្យដាច់ដោយ
ឡែកពីគ្នា ។

នៅក្រៅសាលា ខ្ញុំប្រទះឃើញកូនសិស្សតូចៗខ្លះដើររាប់គីឡូ កណ្តាល
ថ្ងៃត្រង់ឬភ្លៀងមក ឃើញគួរឲ្យសង្វេគ នូវវាសនារបស់កុមារអស់នេះ
ណាស់ ។ បើដើរឆ្ងាយម្តងៗ តើនឹងមានកម្លាំងឯណា នឹងរៀនសូត្រឲ្យ
បានស្រួលនឹងគេ ។ ក្នុងរឿងនេះ គួរឲ្យមានបង្កើតអង្គការសង្គ្រោះ
ដល់កុមារទុគតិ ដោយរកឡានដឹកនាំកុមារអស់នេះមកសាលារៀន ។

អង្គការសង្គ្រោះកុមារទុគតិ អាចធ្វើដោយកម្លាំងរាជការ ដោយ

កម្លាំងជនរួមជាតិបូបញ្ចូលក្នុងអង្គការតែមួយក៏បាន ។ រឿងនេះខ្ញុំគ្រាន់តែ
ប្រកាសជូនអស់លោក, ប្រជាជនជាយោបល់ ឯការសម្រេចសូមផ្ទេរទៅ
លើសារតិសេហ្វជាតិ នឹងចិត្តសទ្ធារបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ។

១ ៥ អស៊ីមីយ៉ាហ្វិក

ចិត្តតំនិតល្អប្រាកដ មានមូលហេតុគឺកាយគ្មានជម្ងឺ ឬមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ
នឹងការអប់រំក្នុងសង្គម ។ សព្វថ្ងៃនេះនៅក្នុងពេទ្យវិបត្តិចរិតនៅតាខ្មៅ; គេ
សង្កេតឃើញថាស្រ្តីនិងកាមរោគជាមេរបស់ជម្ងឺឆ្លង ។ បញ្ហាខាងផ្លូវចរិត
នេះមានតែបណ្ឌិត ស្រ្តីមីម ទេ ដែលលោកជំនាញខាងផ្លូវនេះ ។ ខ្ញុំបាន
ជំរាបពីខាងលើមកហើយថា ជម្ងឺជាគ្រឿងឧបសគ្គលើកាយលើចិត្តវាចាដូចសុ
ភាសិតបារាំងមួយថា « ចិត្តបរិសុទ្ធត្រូវស្ថិតនៅក្នុងកាយណាដែលបរិសុទ្ធដែរ »

កាយបរិសុទ្ធហើយ បើមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃមកមាំ តើជំងឺរ៉ាំរ៉ៃនោះសំរេច

បានថា ជម្ងឺជាប្រយោជន៍ដល់ជាតិជាជាតិចខាតបានដែរឬទេ? ជំងឺរ៉ាំរ៉ៃជាអា

វុធ បើអ្នកនោះឯងមិនចេះប្រើជំងឺរ៉ាំរ៉ៃនេះ អាចប្រទៅជាសត្រូវនឹងជាតិ

កំណើតខ្លួនវិញបាន បណ្តាលមកអំពីខ្វះការអប់រំនូវចិត្ត ។ គ្រឿងបីមុខ

ដែលសម្រាប់អប់រំចិត្តនេះគឺ ៖

១ - សៀវភៅ - ការសិក្សា

ការស្រាវជ្រាវ លោក កូន មជ្ឈដ្ឋានសង្គមនឹងការរស់នៅក្នុងសង្គម ជាគ្រឿង
 ចាំបាច់សម្រាប់អប់រំចិត្តនៃជាតិជាងមូល ។

ឆ្លើយទៅ

- មានអ្នក អញ្ជាទាល់ពេកទៅ ចង់រកឈ័យទេញជាមួយមិនបានដឹង ។
- បើដូច្នោះ ឯងប្រហែលជាវេទនាណាស់ទៅ ។
- ទេ! មិនដឹងណាស់ណាទេ ព្រោះអ្នកអញមិនចេះដឹងពីអ្វីដឹង ។

X

X X

យុវជនខ្មែរ នឹងលោកជំទាវ អេង ឡាយ

ក្នុងដំណើរទស្សនាការរបស់លោក ជំទាវ អេង ឡាយ មកប្រទេសខ្មែរ
យុវជនយើងបានខ្វះខាតទ្រព្យទេសចរណ៍ដោយសមរម្យ យើងសូមបញ្ជាក់
ថា យុវជនខ្មែរដែលទទួលបានលោក ជំទាវ អេង ឡាយ មិនមែនទទួលបាន
ក្នុងរោងជាតិណាមួយនោះទេ បញ្ហាអង្គការនយោបាយ ណាមួយទេ
យើងទទួលបាននេះ គឺទទួលបានតំណាង បន្តិភាពនឹងតំណាងយុវជនចិន ។

នៅថ្ងៃ ២៦ វិច្ឆិកា ពេលម៉ោង ៧ សាលារៀន រ៉ូម ប៊ែរ យុវជន
ខ្មែរបានមកកុះករដើម្បីនឹងទទួលបានលោក ជំទាវ អេង ឡាយ ។ ក្នុងទីធ្លាររ៉ូម ប៊ែរ
គេឃើញមានសិស្សានុសិស្សប្រឆាំងដោយសំលៀកបំពាក់តាមសាលា ឈរ
គ្រឿងគ្រាចាំលោក ជំទាវ អេង ឡាយ ។ សិស្សនៃអនុវិទ្យាល័យ វ៉ាន រេតូម
ឈរជាជួរគ្រប់ជិតសិស្សនៃសាលា គុវ៉ិដា ។ ក្រៅពីនោះឃើញមានឯកជន
ជាច្រើនទៅប្រទិចចាំមើល ។ ក្នុងបរិយាកាសដ៏រីករាយនេះ គេនឹកស្តាយថា
គួរណាស់តែសាលាធំ ។ នៅក្រុងភ្នំពេញទាំងប៉ុន្មាន មានសមាគមគ្រប់ ៗ
សាលាឡើង ។ អ្នកគេឃើញក្រៅពីសិស្សនៃវិទ្យាល័យ អនុវិទ្យាល័យ

នារីនឹងសាលាគរវិជ្ជា មានសិស្សសាលាដទៃតែមកជាដកដង ពុំមាន
តំណាងអ្វីទេ ។ តែយើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា ក្នុងពេលឥឡូវនេះចំពោះ
ការខ្វះខាតខាងអង្គការចាត់តាំងកូនសិស្ស យុវជនដែលមកជួបជុំនៅពេល
នេះជាតំណាងយុវជនខ្មែរទាំងមូល ។

ម្យ៉ាងដោយសាលាធំៗនៅស្រុកខ្មែរ គឺវិទ្យាល័យសុីសុវត្ថិ អនុវិទ្យា-
ល័យនារីនឹងសាលាគរវិជ្ជា ម្យ៉ាងទៀត យុវជនខ្មែរទាំងមូលមិនថាស្រុកស្រែ
ស្រុកក្រុងស្រឡាញ់សន្តិភាព យុវជនខ្មែរសង្គ្រាម ខ្មែរការបំបែកបំបាក់
សាមគ្គីស្រឡាញ់ការស្ងប់ស្ងាត់ដើម្បីរៀនសូត្រ ។

ដូចក្នុងសន្ទនារបស់តំណាងយុវជនខ្មែរបានបញ្ជាក់ ដែលយើងនឹង
ចុះជូនទាំងស្រុងខាងក្រោយនេះ យុវជនខ្មែរទទួលបានលោក ជូ-អេន-ឡាយ

ក្នុងចំណោមបញ្ហាសីលា តំណាងសន្តិភាពនឹងតំណាងយុវជនចិន ។

ក្រោមការជំរះជំនុំនៃការណា ទឹកមន្ទិលមជ្ឈមួយសតវត្ស យុវជនខ្មែរ
បានស្គាល់ទុក្ខគ្រប់សព្វក្នុងការស្វែងរកចំណេះវិជ្ជា ស្គាល់លំបាកនៅពេល
អសន្តិសុខវិក្រចលាចល ។ ហេតុនេះហើយបានជាយុវជនខ្មែរស្រឡាញ់
សន្តិភាព ខ្មែរសង្គ្រាម ហើយស្រឡាញ់នេះទៀត គឺស្រឡាញ់ដោយ

យល់ច្បាស់ មិនមែនស្រឡាញ់សន្តិភាពតាមមនោសញ្ចេតនាអណ្តែត

អណ្តែតទេ ។

អកប្បកិរិយាស្រឡាញ់សន្តិភាពបានបញ្ចេញឲ្យយើងច្បាស់ នូវពេល

ដែលលោក ជូ.អេន.ឡាយ គណៈប្រតិភូចិនអញ្ជើញមកដល់ ។ ពេលនោះគេ

ឮតែសម្រែក ជយោ ! លោក ជូ.អេន.ឡាយ ! ជយោ ! សម្តេចព្រះទេវ-

យុវរាជ ជយោ ! មិត្តភាពខ្មែរ-ចិន ! ជយោ ! សន្តិភាព ! ។ ក្រោយ

ពេលដែលតំណាងយុវជនខ្មែរបានសូត្រសុន្ទរកថា សំដែងទឹកចិត្តមេត្រី

ភាពចំពោះគណៈប្រតិភូចិន លោក ជូ.អេន-ឡាយ បានឆ្លើយតបមកវិញ

ដោយបង្ហាញអនាគតស្រកនិមួយ ។ នៅលើដៃយុវជន ។ លោកបាន

លេកទាហារណ៍ យុវជនចិន ក្នុងពេលដណ្តើមយកសន្តិភាព ក្នុងការ

ស្ថាបនាស្រុកឡើងវិញ នឹងក្នុងអនាគតរបស់ស្រុក ។ លោកបានបង្ហាញ

ដំឡើងនៃការបច្ចេកទេសក្នុងការកសាងស្រុក ។ ពាក្យនេះសម្តេចព្រះទេវ-

យុវរាជយើងបានរំលឹកយើងជារឿយៗមកដែរ ហើយលោកជូ.អេន-ឡាយ

បានបញ្ជាក់ថែមទៀត ដោយបង្ហាញការជាក់ស្តែងនៅប្រទេសចិន ។ គួរតែ

យុវជនយើងយកពាក្យស្នើសុំនេះមកពិចារណាឲ្យហ្មត់ចត់ ហើយបែរទៅ

រកវិធានបច្ចេកទេសឲ្យច្រើន បើយើងចង់ឲ្យស្រុកយើង នគរយើងរុងរឿងថ្កុំ

ប្តឹងអាណាគតភ្នំស្វាង ។ តមកទៀត យុវជនខ្មែរបានជូនវត្តខ្លះទុកជា
 អនុស្សាវរីយ៍ ចំពោះយុវជនចិន តាមលោក ដូ អេន ឡាយ ។ ក្រោយ
 មកក្នុងសំណួរនៃសំរែក ឆយោ ! លោក ដូ អេន ឡាយ ! ឆយោ ! សម្តេច -
 ព្រះទេវយុវរាជ ! ឆយោ ! សន្តិភាព! គណៈប្រតិភូចិន បានលាយុវជនខ្មែរ
 នឹងធ្វើដំណើរទៅ បុរាណការពេទៅទៀត ។

ដំឡើងត្រង់ណា ?

មានអ្នកមានម្នាក់ មានលុយបាយមិនអស់ទេ មានពេកទៅជាងនឹងធ្វើការអ្វីដើរតែសី ។
 តែគាត់មានតណ្ហាមួយ គឺប្រមូល "តែម" ចិបសំបុត្រចាស់ៗទុក ។ គាត់ប្រមូលតែ តែម
 ណាដែលរកមិនបាន ។ បើគាត់ឮថា ដំណកមាន តែម ពីប្រាណហើយ ហើយប្លែកពីរបស់
 គាត់ទៀត គាត់ដើរមិនលក់ បរិភោគមិនបានទេ លុះណាតែគាត់ស្វែងរកបាន ។

ក្នុងការស្វែងរកនេះ គាត់បាន តែម មួយពីប្រាណដែលក្រដាងគេ ។ ហើយនេះ គាត់
 ដឹងថាមានតែពីរទេ ក្នុងលោកលលោកទាំងរូល ។ ដូច្នោះគាត់តែងតែស៊ើបដួលគេដើររក ។
 ក្រោយមកគាត់បានដឹងថា ម្ចាស់ តែម ដែលនៅសល់នោះនៅឯប្រទេសហូឡង់ គាត់ក៏រក
 មករកភ្លាម រកទាល់តែឃើញម្ចាស់នោះ ។ លុះឃើញ កាលណា គាត់ក៏ភ្ញៃទិញតែមគេភ្លាម
 ម្ចាស់តែមក៏សុខចិត្តលក់តែមនោះថ្លៃ ១ លាន ដុល្លា (១០០០០០០) ។ អ្នកមានក៏ទិញភ្លាម ។
 ឲ្យលុយគេមិនទាន់ផុតពីដៃដឹង ក៏ទាញលើគុសយកមកដុតតែមនោះអ្នយរំពេច ។ កាលណា
 តែមនេះអស់ហើយ គាត់ក៏ញញឹមញញែមហើយថា តាំងពីថ្ងៃនេះទៅគ្មានអ្នកណាមានជាដំឡើងទេ ។

ធ្វើចក្ខុវិស័យ

ដំបូងណា ទើបល្មមបីតួមនុស្ស

(ប្រែចេញពីភ្នំព្រៃសុខុម តាមសេចក្តីនិទានរបស់លោក

(ខៀវអុង គុលសុយ)

បាទុមជាអ្នកស្រែស្រុកមួយរូប ដែលលោកចង់តែត្រឡប់

ដំបូងខ្លួន ។ គេ ប្រាប់គាត់ថា នៅដំបូងស្រុកខាងកើត

ពួកបាត់ស្ការលក់ដីថ្នាក់ ។ បាទុមប្រមែប្រមូលប្រាក់

ហើយធ្វើដំណើរយ៉ាងឆ្ងាយមកទ្រង់ ដរាបដល់ស្រុកពួកបាត់

ស្ការនោះ ។

... នាយស្ការស្ថិតណា (១) និយាយប្រាប់ទៅគាត់ថា “យើងលក់

ដីគិតតាមទំហំមួយថ្ងៃ ។ ឯងដើរពន្ធមួយថ្ងៃបានដំបូងណា ដំនោះនឹងបាន

ឯងបំណែះ ។ តម្លៃមួយថ្ងៃគិតមួយពាន់រៀល ” ។

បាទុមនឹកចូលក្នុងចិត្ត ហើយលាន់មាត់ថា: “យី! ក្នុងមួយថ្ងៃគេអាច

ដើរពន្ធបានដំបូងតិចទេ” នាយស្ការស្ថិតណាក៏អស់សំណើច: “បានប៉ុន

១- ពាក្យស្ការស្ថិត ប្រែថាមេត្តា ។

ណាក៏ដោយ យើងប្រគល់ឲ្យឯងទាំងអស់ ប៉ុន្តែមានលក្ខណ៍ណាមួយ ។

បើឯងមិនត្រូវប្រកាន់ទ័ដើមវិញទេ ក្នុងមួយថ្ងៃ ប្រាកដឯងនឹងត្រូវអសារបង្គំ ។

ប៉ុន្តែមកដល់ឆ្នាំទៅទៀតថា ចុះគិតធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីនឹងចារផ្លូវ

សំគាល់ផ្លូវដែលខ្ញុំដើរ ។

យើងទៅឈរកន្លែងណាដែលគាប់ចិត្តឯង ដែលឯងបានជ្រើសរើស

ជាមុនស្រេច យើងនៅចាំកន្លែងនោះរហូត ។ ឯចំណែកឯងវិញ ឯងចេញ

ដើរពីទីនោះទៅមួយជុំ ។ ក្នុងប្រសុយើងទាំងប៉ុន្មាននឹងជិះសេះតាមឯង

ហើយត្រង់កន្លែងណាដែលឯងបង្គាប់ វានឹងបោះបង្គោលឲ្យ ។ រួចហើយទើប

យេនីយកន្លង់លក្ខណ៍មួយគន្លង ភ្ជាប់បង្គោលមួយទៅបង្គោលមួយ ។ ឯង

ចង់ដើរបានមួយជុំប៉ុន្មានណា ស្រេចនូវចិត្តឯងចុះ ។ ប៉ុន្តែមុននឹងថ្ងៃលិច

ត្រូវឯងមកដល់ទ័ដើមវិញ ទុំហៅដែលឯង ក្រសោបបានប៉ុន្មាន នឹងត្រូវបាន

ឯងទាំងអស់ ។

ប៉ុន្តែមកដល់សុខចិត្ត

ស្មោះឡើង គេលើកគ្នាទៅតាំងពីព្រលឹម

នាយស្មារស្មីណា ដោះកន្លឹបកាត់ ដែលធ្វើអំពីស្បែកកញ្ជ្រោងហើយ

ដោតនៅក្នុងលក្ខណ៍មួយគូប ។ កាត់ប្រាប់ថា ៖ នេះសំគាល់ទ័ដើម ។ ទុក

ក្នុងលយលង់ឲ្យចាំនៅទីនេះចុះ ហើយដាក់ប្រាក់ឯងមក ។ ចូរឯងចេញ
ដើរតទៅទៅ រួចត្រឡប់មកទីនេះវិញ ។ ឯងដើរតទៅបានប៉ុន្មាន យក
ប្លង់ចុះ ។

ប៉ុន្តែមចេញទៅ ដើរនឹងជំហានល្អណាស់ មិនបើកមិនលឿន ។

ដើរបានមួយរៀក (២) បង្ហាច់ឲ្យគេបោះបង្ហោលមួយ ។ រួចហើយដើរ
ហួសទៅទៀត ដល់ជិតដឹងគួរសមហើយ គាត់នឹងឲ្យលឿនបន្តិច ។
លុះដើរឆ្ងាយបានក្រែលហើយ ក៏បង្ហាច់ឲ្យគេបោះបង្ហោលមួយទៀត ។ ប៉ុន្តែ
ខ្ញុំមិនមើលក្រោយម្តង ឃើញថ្ងៃចាំងភ្នំច្បាស់ទែន ហើយឃើញមនុស្ស
ខ្សែវខ្លាច់នៅលើទោះ ។ ប៉ុន្តែប្រមាណឃើញខ្លួនដើរបានប្រាំរៀកហើយ។
ថ្ងៃកាន់តែក្តៅឡើង គាត់ដោះអាវសន្ទះចេញយកមកក្រពត់នៅចង្កេះ ហើយ
ស្រូតរូតដំណើរទៅមុខទៀត ។ លុះដើរបានប្រាំរៀកទៀត មេឃក្តៅបែន
ទែន ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនមើលថ្ងៃម្តង ឃើញដល់ពេលល្ងម្រសស្របហើយ ។ គាត់
គ្រិះរិះថា “ ឥឡូវអសពេលមួយភាគ៤ទៅហើយ ក្នុងមួយថ្ងៃវាមានបួនភាគ
មិនទាន់ល្ងមពេលនឹងបត់នៅឡើយទេ អញគ្រាន់តែដោះស្បែកជើងសិន ។

គិតហើយ ដាក់ភ្នំអង្គុយដោះស្បែកជើង រួចខ្សែយាតដើរទៅទៀត។

២- រឿងដំបូងស្រីស្រី ប្រវែងប្រហែលមួយពីរម៉ែត្រ

មើលកម្លាំងអាត្មាហាក់ដូចជានៅមាំទាំនៅឡើយ ប៉ុន្តែមតិថា: “អញដើរ
ប្រាំរៀកទៀតចុះ រួចសឹមអញបត់ទៅខាងឆ្វេង ។ កន្លែងនេះចំណុចមែន!
អញទៅបានឆ្ងាយកាលណា តែតែលក្ខណៈនោះ” ។

គាត់ចេះតែគ្រេចភ្នែកទៅខាងមុខ លុះដាក់មើលមកក្រោយវិញ
ឃើញកំនៅឆ្ងាយលទ្ធាច រមែនស្រុកនៅលើនោះ លេចឃើញតែខ្សែតូចៗ
ដូចជាសត្វល្អិត ប៉ុន្តែមតិថា: “ឈ្លើយ ! ល្មមបត់ទៅខាងនេះចុះ អញ
យកបានក៏ក្រែលប៉ុណ្ណឹងដែរ ! ” ។

ប៉ុន្តែពេលនោះ ប៉ុន្តែមតិថាស្រោចខ្លួន ហើយថែមទាំងស្រែក
ទឹកធន គាត់លើកដបឡើងអកទឹកបណ្តើរ ដើររលក ។ គាត់បង្ហាប់ឲ្យ
គេបោះបង្គោលមួយ រួចទើបបត់ទៅខាងឆ្វេង ។ ប៉ុន្តែមតិដើរទៅ
ដើរទៅ ! ស្មៅក៏ខ្ពស់ៗ មេឃសោតក៏ក្តៅគាត់ចាប់ហត់បន្តិចៗ ។ ក្រុ-
មឲ្យកមើលទៅថ្ងៃ ឃើញថាល្មមពេលបាយថ្ងៃត្រង់ ។ ប៉ុន្តែមតិក៏ត្រង់
ពោះថា: “យីអើ ! គួរតែអញសំរាកបន្តិចសិន” ។ បោះគាត់ក៏ឈប់
ហើយទាញទំបាំងមួយដុំមកអង្រៀម ប៉ុន្តែមតិហ៊ានដាក់ក្នុងអង្គុយឡើយ ជួរត
នឹកឃើញថា តែអង្គុយកាលណា “មុខជាចង់ប្រាសខ្លួនជេក តែជេក
ហើយមុខជាលក់លង់ទៅមិនខាន,, ។ គាត់នៅទីនោះបានមួយស្របក់

ដកដង្ហើមយកខ្យល់ស្រួលហើយ ទើបដើរចេញទៅ ។

ប៉ុន្តែ បើគាត់ចង់ដឹងដំណើររឿយសារវៃ ពីព្រោះអាហារដែលទើបនឹង

បរិភោគបានលើកកម្លាំងបន្តិចមកវិញ ប៉ុន្តែ បើក្រៅចេះតែនាំឲ្យទន់ត្របកភ្នែក

នឹងយងេក ។ ប៉ុន្តែ បើដឹងខ្លួនជាជាប់កម្លាំងមែនទែន ក៏ប៉ុន្តែនៅមានគំនិតមួយ

ថា « ពិបាកមួយម៉ោងស្រួលភ្នែកវិញមួយជំរិត » ។

គាត់ដើរសំដៅទៅចំហៀងខាងនោះ បានប្រមាណ ១០ វៀកទៀត

លុះរៀបចត់ទៅខាងឆ្វេង ស្រាប់តែពេលទៅឃើញអ្នកមួយដ៏មានទឹកត្រ-

ជាក់ល្អិត ។ កើតមានគំនិតតែថា « បើអញពេលអូរនេះនៅក្រៅពីដីអញ

ឃើញថាខាតដីតែម្តង ; ទំនេះជាដីធុង្គុលណាស់ » ។ ចោះ គាត់ក៏ដើរ

ត្រង់ទៅទៀត តែឆ្ងាយកម្ពុជាបានហើយ បោះបង្គោលមួយ ទើបចត់ដាំគំរប់ទី

ពីរ ។ ឆាកទៅក្រោយមើលភ្នំ ឃើញមនុស្សលើម ។ បាត់ទៅនឹងផ្នែក

ប្រមាណមើលចម្ងាយពីនោះប្រហែល ១០ វៀក ប៉ុន្តែ បើនឹកថា « អញយក

ជ្រុងទាំងពីរនេះរែងជ្រួលទៅហើយ ឥឡូវត្រូវយកជ្រុងថ្មីនេះឲ្យខ្ញុំបន្តិចចុះ » ។

គាត់ឈៀងតាមជ្រុងទីបី ដោយរន្ធនឹងហានកាន់តែញាប់ឡើងៗ ។

ក្រឡេកមើលទៅថ្ងៃឃើញជ្រុងបន្តិចទៅហើយ ។ ប៉ុន្តែ បើទើបតែបានពីរ

វៀកខាងចំហៀងទីបីនេះ ឯទីដើមនៅចម្ងាយ ដល់ទៅសប់ប្រាំវៀកទៀត ។

គាត់គិតថា: « ដ៏អញមិនបានស្ម័គ្រស្ម័គ្រយកហ្នឹងទៅចុះ គប្បីអញកាត់
ដប្រងទៅទីដើមវិញ ។ ដ៏យកបានប្លែងកំលែមដែរ » ។ គិតហើយប៉ុន្តែ
ក៏ដើរត្រង់ចុះទៅក្នុងម្ខាង ។

ប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែអស់កម្លាំងណាស់ទៅហើយ ។ ដើរតែដើរ ប៉ុន្តែដើរទាំង
ព័រឈឺចុក ហាក់ដូចជាខ្លាំងទាំងអស់, គាត់ទន់ជន់ស្មើរលែងខ្លួនប្រាណ
ទាំងស្រុង ។ ចង់សម្រាកបន្តិចដែរ ប៉ុន្តែសំរាកមិនបានទេ តែហ៊ានសំរាក
ច្បាស់ជាទៅមិនដល់ទីដើមមុនថ្ងៃលិច ។ ព្រះអាទិត្យមិនរង់ចាំគាត់ទេ ថែរជា
ធ្លាក់ចុះរិតហាសឡើងទៅវិញ បីដូចជាមាននរណាព្រាញតន្ត្រីចង្វេច្នោះ ។

ប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែថា: « ឱ ! អញគិតខុសហើយ អញគ្រូសោបយកច្រើនហួស
ពេក ។ បើអញទៅដល់ទីដើមមិនទាន់ពេលវេលា តើអញនឹងទៅជាអ្វី ?
អញសោតក៏សែនអស់កម្លាំង ! ធ្វើម្តេចកុំឲ្យតែអញបង់ទាំងប្រាក់ បង់ទាំង
កម្លាំង ! ត្រូវតែដំនេះទាល់តែបាន » ។

ប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែតែតែត្រឹមត្រូវ ។ ប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែប៉ុន្តែ
គាត់ស្ទើរតែរត់ហួត រត់ទៅ ! រត់ទៅ ! នៅតែឆ្ងាយទៀត ។ គាត់គ្រវែង
អាវសន្ទះ ស្បែកដើរ កន្ទុបគាត់ចោលទាំងអស់ មកតិចរណាបណ្តើរថា:
« ហ៊ី ! អញលោកច្រើនពេក អញខាតចំហើយ អញច្បាស់ជាទៅមិន

ដល់ទីដើមមុខថ្ងៃលិចទេ” ។

អំណាចក៏យល់ពេក ចង់ផុតខ្យល់ម្តង ។ ។

ប៉ុន្តែមិត្តតែតែរត់ ញើសសស្រាក់សើមអាវ-ខោគ្រឿង ជាក់ជាប៉ន្តឹង

ស្បែក មាត់ស្ងួតខ្សោះក្រទាំង ។ ដើមទ្រូងផុតប្រាំង ។ ដូចជាស្នប់សប់ដុត

ដែក បេះដូងគ្រងដូចញញួរ ជើងលែងដឹងជាជើងផងទៅហើយ ប៉ុន្តែ

ទន់ជង្គង់មែនទែន ។ ម្តងនេះគាត់លែងគិតដល់ដីទៀតហើយ គិតតែកុំឲ្យ

ស្លាប់ខ្លួនដោយសារហត់ដង្ហក់ គាត់ក៏យន្តឹងស្លាប់ទៅវិញ ។ ប៉ុន្តែមិនហ៊ាន

ឈប់ទេ ជឿតគាត់គិតថា: “អញរកមកបានច្រើនហើយ បើអញឈប់ទៅវិញ

គេថាអញធ្លុះធ្លុះជាមិនខាន” ។

គាត់ព្យាយាមបាក់ស្មារហ្មួច ប្រែសកបញ្ជាវត្តចម្ងាយ ។ សូរសព្ទទាំង

នេះ លើកទឹកចិត្តឲ្យភ្លៀវក្លាជាងមុន ។ ប៉ុន្តែបុរេចំណាយកម្លាំងស្តួចស្តើង

នោះជាបង្ហើយដៃ ព្រះអាទិត្យក៏ហាក់ដូចជាស្ទុះចុះលឿនថែមទៀត ។

ទីដើមមិននៅឆ្ងាយប៉ុន្មានទេ ប៉ុន្តែមើលមនុស្សនៅលើភ្នំឃើញច្បាស់ ។

គេបោយដៃឲ្យគាត់ប្រញាប់ទៀង ។ គាត់គន់មើលឃើញកន្លែងប៉ន្តឹងប្រាក់គាត់

ដែលដាក់នៅដី ឃើញទាំងនាយស្ត្រីណាអង្គុយស្តិចនៅដីក្បែរនោះ ។

គាត់នឹកថា: “ដីបានច្រើនណាស់ ។ តើព្រះលោកជួយអញឲ្យបានរស់នៅ

លើដីនោះទេ ? ឱ ! អញអើយ អញផុតហើយ” ។ ហើយគាត់ក្រដា
 រត់ទៅទៀត ។ មើលទៅថ្ងៃ ថ្ងៃក្រហមរងាល រីកធំប៉ុន្មានលើលើចទៅ
 ម្ខាងដី តែម្ខាងលិបបាត់ទៅហើយ ។ លុះប៉ុន្មានម៉ោងដល់ជើងភ្នំ ថ្ងៃលិប
 បាត់ទាំងអស់ ។

ប៉ុន្មានម៉ោងមាត់ថា “ស្រេច - - - !”, ស្មានថាហ៊ានប្រាក់ទៅហើយ
 ប៉ុន្តែមកនឹកឃើញទៀតថា បើគាត់នៅជើងភ្នំមើលថ្ងៃមិនឃើញ គេ ៗ នៅ
 លើកំពូលភ្នំឃើញថ្ងៃមិនទាន់លិបនៅឡើយទេ,, ។ គាត់សួរឡើងភ្នំក្លាម
 ឃើញកន្លែងនៅជិតបង្កើយ ម្តងនេះ ដល់ទៅស្រេច ! ប៉ុន្តែ ប៉ុន្មានម៉ោង
 ដួលនឹងភ្នំនៃភ្នំ ដែលឈានទៅចាប់កន្លែងបាន ។ នាយស្តារស្តីណាស្រែក
 ថា: “ អើ ! សាធុអ្នកថ្ងៃ ! ឯងបានដីច្រើនណាស់,, ។

នេះជាសំដីបញ្ចេញចេញទេ ដូចប៉ុន្មានជាចំរើនស្តាប់នៅ
 ពេលនោះ ។ នាយស្តារស្តីណា បោះចេញទៅឲ្យប្រាក់ម្នាក់ដឹកដី
 កប់ ។ ប៉ុន្មានម៉ោងបានដីតែប៉ុន្មានហត្ថលម្ខាងគាត់តែប៉ុណ្ណោះ ។

X X
 X

ជំណាងផ្សេងៗ

សមាគមរៀបចំអ្វីមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំនៅថ្ងៃ ២៧ មករា ១៩៥៧
ម៉ោង ២០ នៅទីសំណាក់ការលេខ ១៣០ វិថីប៉ារ៉ាស៊ូរ ។

របៀបវារៈ

១-សេចក្តីរាយការណ៍នៃលោកប្រធាន

២-សេចក្តីរាយការណ៍អំពីហេតុវត្ត

៣-ការជ្រើសតាំងនាយកម្នាក់

X X

X

តម្លៃ ១០ រៀល